

Dosarul nr. 1a-70/23
Muntean
nr.1-19076385-02-1a-11012023
Buiucani

Vasilisa
Judecătoria Chișinău, sediul

DECIZIE

7 noiembrie 2023

*****

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele ședinței de judecată, judecător	Silvia Cecan
judecători	Dorin Dulghieru și Stelian Teleucă
Grefier	Corina Dirvici

Cu participarea:

Procurorului	Vladislav Harti
Apărătorului	Verginia Baltag
Inculpatului	Suschin Artiom *****

Judecând în ședința judiciară publică, în ordine de apel, apelul acuzatorului de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Irina Gheorghisțean și apelul apărătorului Verginia Baltag în interesele inculpatului Suschin Artiom, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2022, în cauza penală de condamnare a lui

Suschin Artiom *****, născut la *****

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei, în primă instanță, 25 februarie 2019-19 decembrie 2022, în instanța de apel, 11 ianuarie 2023-7 noiembrie 2023.

Părțile au fost legal citate.

Procurorul a pledat pentru admiterea apelului declarat de acuzare, cu respingerea apelului depus în interesele inculpatului.

Apărătorul inculpatului și inculpatul au solicitat respingerea apelului procurorului cu admiterea apelului depus în interesele inculpatului.

Verificând materialele cauzei penale, în raport cu argumentele invocate în apelul depus, ținând cont de părerea procurorului și a apărătorului, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2022, Suschin Artiom ***** , a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal și i s-a aplicat acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.
2. În temeiul art.90 din Codul penal, pedeapsa stabilită lui Suschin Artiom ***** prin prezenta sentință s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2

(doi) ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată.

3. Termenul de probă urmînd a fi calculat de la data rămînerii definitive a sentinței.
4. S-a aplica în privința lui Suschin Artiom ***** măsura preventivă ”obligarea de a nu părăsi țara”, pînă la rămînerea definitivă a prezentei sentințe.
5. S-a respins solicitarea acuzării cu privire la încasarea din contul lui Suschin Artiom ***** în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 5 010 lei.
6. S-a aplicat confiscarea specială prin încasarea de la inculpatul Suschin Artiom ***** cu trecerea în beneficiul bugetului de stat a echivalentului sumei de 1 000 lei, destinate pentru comiterea infracțiunii.
7. Mijloacele materiale de probă - documentele: a) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul consumatorului Macovei Ion nr.*****, str. ***** *****, predat serviciului abonați, pe 19 file; b) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul clientului Macovei Ion nr.*****, str. ***** *****, predat serviciului abonați, pe 12 file; c) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul nr.60/106-2018, or. Chișinău, str. ***** *****, pe 15 file, anexate conform ordonanței din 09.07.2018 (vol.I, f.d.103), de păstrat la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării acesteia.
8. Corpurile delictive - DVD-R de model ”Freestyle”, ce conține fișierele audio 1) ”Interviu 001_sd.m4a”, cu durata de 10 min. și 42 sec. și 2) ”Interviu 002_sd.m4a”, cu durata de 07 min. și 12 sec., înregistrările audio ale discuțiilor purtate între Macovei Ion și Suschin Artiom, anexate conform ordonanței din 15.01.2019; actul de examinare a lucrărilor latente din 13.12.2017, semnat de către Suschin Artiom, în calitate de reprezentant al organului de control tehnic SA ”Apă-Canal Chișinău”, pe o filă, anexate conform ordonanței din 15.01.2019 (vol.I, f.d.34, 151), de păstrat la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării acesteia.
9. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Suschin Artiom ***** este învinuit că act*****d în temeiul ordinului 234-p din 07 noiembrie 2016 în funcție de inginer la supraveghere tehnică în cadrul SA ”Apă-Canal Chișinău”, pachetul de acțiuni 100% fiind deținut de către Consiliul Municipal Chișinău, fiind persoană publică potrivit prevederilor art.123 alin.(2) Cod Penal, căreia într-o instituție i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind responsabil în temeiul fișei postului aprobată de către Directorul tehnic, producție al SA ”Apă-Canal Chișinău” la 12.08.2011 de supravegherea tehnică a lucrărilor la obiectivele întreprinderii și la obiectivele cu referință la

sistemul de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate, să participe la soluționarea litigiilor cu organizațiile de proiectare pentru aplicarea în proiecte a tehnologiilor noi, să participe la examinarea și soluționarea întrebărilor vizate de necesitatea modificării proiectelor de execuție, să examineze cauzele care provoacă depășirea termenelor de construcție a obiectivelor, afectarea calității lucrărilor de construcție, montare, să informeze în scris despre încălcările comise de către responsabilii de executarea lucrărilor și alte persoane responsabile implicate în procesul de construcții și reparații, să recepționeze lucrările de construcție montare, să perfecteze documentația tehnică necesară, să participe la activitatea comisiilor de recepție, dare în exploatare a obiectivelor, să ducă evidența volumelor de lucrări executate pentru fiecare obiectiv în parte și participă la perfectarea actelor de punere în funcțiune a fondurilor fixe pe elemente, contrar acestor obligațiuni a comis coruperea pasivă în următoarele circumstanțe:

10. Așa, Suschin Artiom *****, act*****d în funcția menționată, în luna noiembrie 2017, pentru a facilita și urgenta perfectarea actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit, amplasată pe str. *****, a pretins de la cet. Macovei Ion mijloace bănești ce nu i se cuvin în mărime de 1 000 lei.
11. În continuare, Suschin Artiom *****, fiind responsabil de inspectarea casei de locuit menționate pentru a fi conectată la rețelele centrale de canalizare, a pretins de la cet. Macovei Ion bani ce nu i se cuvin în mărime de 1 000 lei, întru a nu constata abateri la efectuarea lucrărilor de montare și tranșare a rețelelor de canalizare pe adresa menționată supra, efectuate de către beneficiar și întocmi materialele pentru atragerea la răspunderea contravențională în conformitate cu prevederile art.170 Cod Contravențional a cet. Macovei Ion.
12. Urmare a primirii acordului petiționarului de transmitere a mijloacelor bănești, la data de 13 decembrie 2017 Suschin Artiom ***** în prelungirea acțiunilor sale infracționale, fără a se deplasa la fața locului, și anume la imobilul amplasat pe str. *****, a întocmit actul de examinare a lucrărilor latente, conform căruia a constatat că lucrările au fost îndeplinite conform proiectului.
13. În continuare, Suschin Artiom ***** la 19 februarie 2018 a convenit cu Macovei Ion să se întâlnească în preajma SA ”Apă-Canal Chișinău”, amplasată pe str. *****, *****.
14. În aceeași zi, Suschin Artiom *****, aflându-se în automobilul de model ”Skoda Fabia”, la volanul căreia se afla cet. Macovei Ion și parcat în preajma societății pe acțiuni, a pretins în continuare de la ultimul mijloace bănești în mărime de 1 000 lei și i-a solicitat la acel moment transmiterea lor. Din

motivul că cet. Macovei Ion nu avea asupra sa suma menționată, a convenit cu Suschin Artiom ***** să se întâlnească a doua zi pentru a transmite banii.

15. La data de 20 februarie 2018 Ion Macovei convenind cu Suschin Artiom ***** , s-au întâlnit în preajma SA "Apă-Canal Chișinău", amplasată pe str. ***** , ***** . La întâlnirea în cauză, Suschin Artiom ***** i-a transmis lui Macovei Ion actul de examinare a lucrărilor latente din 13 decembrie 2017, în schimb primind de la ultimul bani ce nu i se cuvin în mărime de 1 000 lei, adăugând că el se va ocupa de toate și toate actele vor fi în regulă.
16. Astfel, lui Artiom ***** Suschin i se impută că prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(4) din Codul penal, pretinderea, acceptarea, primirea, personal de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale.
17. Prin ordonanța privind modificarea învinuirii în sensul agravării ei din 05 iulie 2022, lui Artiom ***** Suschin i-a fost înaintată o nouă învinuire modificată în sensul agravării ei, incriminându-i săvârșirea cu intenție directă a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.
18. Astfel, Suschin Artiom ***** se învinuiește de faptul că act*****d în funcție de inginer supraveghere tehnică în cadrul SA "Apă-Canal Chișinău" (societate al cărei pachet de acțiuni 100% este deținut de către Consiliul Municipal Chișinău, iar întru reglementarea raporturilor între administrația publică locală și SA "Apă-Canal Chișinău", fiind semnat de către părți contractul de delegare a gestiunii serviciului public, în temeiul Legii nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, condiții în care se constată că societatea vizată presta/prestează servicii publice), respectiv, de rând cu alți angajați/funcționari ai societății menționate, fiind persoană publică potrivit prevederilor art.123 alin.(2) din Codul penal, cărora prin stipularea legii li s-au acordat într-o instituție permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, și anume fiind persoană autorizată să presteze în numele statului servicii publice, a comis fapta incriminată în următoarele circumstanțe.
19. Aproximativ în luna noiembrie 2017, Suschin Artiom, act*****d în funcția menționată supra și susținând, în virtutea funcției deținute, că are influență și asupra altor angajați/persoane responsabile din cadrul SA "Apă-Canal Chișinău", pentru a facilita și urgenta perfectarea actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit, amplasată pe str. ***** ***** , ***** , a pretins de la cet. Macovei Ion pentru sine și pentru o altă persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, mijloace bănești ce nu se cuvin în mărime de 1 000 lei.

20. Totodată, Suschin Artiom, fiind responsabil și de inspectarea casei de locuit menționate în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare, a susținut față de numitul Macovei Ion că în schimbul sumei pretinse de 1000 lei, deopotrivă nu va menționa în actele întocmite toate abaterile constatate în legătură cu efectuarea de către beneficiar a lucrărilor neautorizate la rețelele de canalizare pe adresa menționată supra, fapt ce ar rezulta eventual cu întocmirea materialelor în vederea tragerii lui Macovei Ion la răspunderea contravențională conform prevederilor art.170 Cod Contravențional.
21. Urmare a primirii acordului de la beneficiarul Macovei Ion de transmitere a mijloacelor bănești pretinse, la 13 decembrie 2017 Suschin Artiom, în prelungirea acțiunilor sale infracționale, fără a se deplasa la fața locului, și anume la imobilul amplasat pe str. *****, *****, *****, a întocmit actul de examinare a lucrărilor latente, conform căruia a constatat că lucrările au fost îndeplinite conform proiectului.
22. În continuare, Suschin Artiom la 19 februarie 2018 a convenit cu Macovei Ion să se întâlnească în preajma SA "Apă-Canal Chișinău", amplasată pe str. *****, *****. În aceeași zi, Suschin Artiom, aflându-se în automobilul de model "Skoda Fabia", la volanul căruia se afla cet. Macovei Ion și era parcat în preajma societății pe acțiuni menționate, a pretins în continuare de la ultimul mijloace bănești în mărime de 1 000 lei, solicitând transmiterea lor la acel moment. Din motiv că cet. Macovei Ion nu avea asupra sa suma menționată, a convenit cu Artiom Suschin să se întâlnească a doua zi pentru a transmite banii.
23. La data de 20 februarie 2018, Macovei Ion, convenind cu Artiom Suschin, s-au întâlnit în preajma SA "Apă-Canal Chișinău", amplasată pe str. *****, *****, iar la întâlnirea în cauză, Suschin Artiom i-a transmis lui Macovei Ion actul de examinare a lucrărilor latente din 13 decembrie 2017, în schimb primind de la ultimul banii pretinși în mărime de 1 000 lei, pentru sine și/sau pentru o altă persoană, comunicându-i verbal lui Macovei Ion că dânsul în continuare se va ocupa de tot și toate actele vor fi în regulă.
24. Astfel, inculpatului Suschin Artiom ***** i se impută că prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(2) lit.d) Cod Penal al RM - traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost urmate de influența promisă sau de obținerea rezultatului urmărit.
25. Nefiind de acord cu sentința, acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Irina Gheorghisțean a înaintat cerere de apel prin care a solicitat

admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i aplica inculpatului suplimentar, în corespundere cu prevederile art.65 alin.(3) din Codul penal, privarea de dreptul de a exercita funcții publice sau anumite activități în sensul prevăzut la art.123 alin.(2) din Codul penal, pe un termen de 3 ani și a încasa de la inculpatul Suschin Artiom, în contul statului, a cheltuielilor judiciare suportate pentru instrumentarea cauzei penale, în mărime de 5010 lei (calculul fiind indicat în informația anexă la rechizitoriu).

26. În motivarea apelului s-a indicat că conform prevederilor art.65 din Codul penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii. Subsecvent, după cum am evidențiat și mai sus, alin. (3) al normei prenotate specifică că, „privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.”
27. În corespundere cu prevederile art. 30 pct.7 al Convenției ONU împotriva corupției, adoptată la New York la 31.10.2003 (și ratificată de Republica Moldova), se indică că atunci când gravitatea infracțiunii o justifică, fiecare stat parte, în măsura compatibilității cu principiile fundamentale ale sistemului său juridic, urmărește stabilirea de proceduri care să permită decăderea, prin hotărâre judecătorească sau printr-un alt mijloc corespunzător, pentru o durată fixată prin dreptul său intern, a persoanelor recunoscute vinovate de infracțiunile prevăzute în prezenta convenție din dreptul: a) de a exercita o funcție publică; și b) de a exercita o funcție într-o întreprindere al cărei proprietar este în parte sau majoritar statul.
28. În speța dată, prin neaplicarea prevederilor art.65 alin.(3) din Codul penal, de către instanța de judecată au fost greșit apreciate circumstanțele privitor individualizarea pedepsei penale și, în consecință, a fost aplicată o pedeapsă prea blândă în coraport cu circumstanțele cazului.
29. Astfel, instanța de judecată nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.2 alin.(2) din Codul penal, potrivit cărora ”Legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”, precum și de principiile generale de individualizare a pedepsei consfințite la art.61 alin.(2) Cod Penal, potrivit cărora „Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și

resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

30. În cazul în care există neconcordanță sau chiar disproporție între gravitatea unei infracțiuni și pedeapsa prevăzută de lege sau între pericolozitatea infractorului și pedeapsa aplicată acestuia, atingerea scopului pedepsei este periclitată, putându-se ajunge chiar la rezultate contrare.
31. În vederea realizării funcțiilor sale, pedeapsa trebuie să fie adaptată la nevoile de îndreptare ale infractorului, cu luarea în considerare a gravității infracțiunii săvârșite și pericolozității infractorului.
32. Pe bună dreptate se consideră că, individualizarea pedepsei este o condiție pentru realizarea scopului pedepsei. Astfel, dacă se aplică infractorului o pedeapsă prea severă față de nevoile sale de îndreptare, acesta va reacționa cel mai probabil în sens negativ, iar dacă i se aplică o pedeapsă prea blândă, există riscul real ca el să fie implicit încurajat să comită și alte infracțiuni în viitor.
33. Într-o altă ordine de idei, personalizarea pedepselor nu se află în opoziție cu promptitudinea aplicării acestora, ci, dimpotrivă, cele două idei se completează reciproc, în sensul că aplicarea promptă a unor pedepse corect individualizate constituie premisa, că scopul acestora va fi atins.
34. Deci, instanța de judecată la aplicarea pedepsei penale în privința inculpatului Suschin Artiom nu a ținut în mare parte cont de scopul pedepsei penale, precum și de faptul că, infracțiunea comisă de către Suschin Artiom a fost săvârșită de către aceasta în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu (și anume, în timp ce activa în funcție de inginer supraveghere tehnică al SA „Apă-Canal Chișinău”, societate a cărei pachet de acțiuni 100% este deținut de către Consiliul Municipal Chișinău, iar întru reglementarea raporturilor între administrația publică locală și SA „Apă Canal Chișinău ” fiind semnat de către părți contractul de delegare a gestiunii serviciului public, în temeiul Legii nr. 303/2013 „privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare ”, condiții în care se constată că societatea vizată presta/prestează servicii publice), respectiv, de rând cu alți angajați/funcționari ai societății menționate, inculpatul Suschin Artiom fiind persoană publică potrivit prevederilor art.123 alin.(2) Cod penal, căruia prin stipularea legii i s-au acordat într-o instituție permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, și anume fiind persoană autorizată să presteze în numele statului servicii publice.
35. În acest context, este necesar de a menționa asupra inadmisibilității tolerării unor astfel de fapte ilicite, comise premeditat și cu intenție de către inculpat, iar la aplicarea pedepsei acestuia urmează de luat în considerație și faptul că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, prin discutajarea pe viitor de comitere a unor asemenea fapte. Respectiv, instanța de judecată

urmează să aplice o pedeapsă care ar avea drept efect abținerea de la comiterea unor asemenea infracțiuni și de către alte persoane.

36. Având în vedere cele expuse supra, este absolut necesar de aplicat față de Suschin Artiom și pedeapsa complementară, potrivit prevederilor art.65 alin.(3) Cod penal, cu privarea acestuia de dreptul de a exercita funcții publice sau anumite activități în sensul prevăzut la art.123 alin.(2) din Codul penal (inclusiv să presteze în numele statului a serviciilor publice sau să îndeplinească activități de interes public), pedeapsă care va extinde corespunzător și efectele sancționării inculpatului pe o perioadă de la 1 la 5 ani, ceea ce îi va determina incontestabil revizuirea comportamentului său coruptibil, dar și integrarea socială cu renunțarea la săvârșirea altor fapte ilicite.-
37. Deopotrivă, sentința vizată nefondată și sub aspectul respingerii chestiunii cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.
38. Astfel, în pledoariile sale acuzatorul de stat a solicitat ca, în temeiul art.227 alin.(2) pct.5) și art.229 alin.(2) din Codul procedură penală, instanța să dispună de a obliga inculpatul Suschin Artiom să recupereze cheltuielile judiciare suportate, cu dispunerea încasării din contul acestuia a sumei de 5010 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.
39. Instanța de judecată și-a motivat concluzia de respingere a solicitării acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în contul statului a cheltuielilor judiciare pentru instrumentarea cauzei prin faptul că, Codul de procedură penală (art.227-229) nu reglementează aceste cheltuieli de judecată, iar reieșind din alin. (3) art.227 din Codul de procedură penală, legiuitorul indică că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.
40. Astfel, instanța corect a constatat că, cheltuielile respective au fost suportate anume în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale, fapt ce semnifică că acestea cad sub incidența prevederilor art. 227 alin.(1) și alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală.
41. Mai mult, corect a fost făcută aprecierea că cheltuielile sunt puse pe seama statului, însă, în coroborare cu prevederile menționate supra și prevederile art.229 alin.(1) din Codul de procedură penală, acestea sânt suportate anume de condamnat sau pot fi trecute în contul statului.
42. Concomitent, se reține că, conform prevederilor art.229 Cod de procedură penală, legiuitorul a indicat cert și explicit că, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.
43. Contrar prevederilor menționate supra, instanța de judecată la deliberarea sentinței nu a ținut cont de acestea și neîntemeiat a respins solicitarea acuzării cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

44. Mai mult, cheltuielile judiciare reprezintă cheltuielile apărute în cadrul procesului penal necesare pentru efectuarea actelor de procedură, administrarea probelor, conservarea mijloacelor materiale de probă, precum și orice alte cheltuieli suportate la desfășurarea procesului penal.
45. În cadrul unui proces penal, statul este titularul acțiunii penale, fiind primul interesat în tragerea la răspundere penală a celor care au încălcat legea penală. Astfel, involuntar acesta suportă cheltuieli considerabile care nu pot fi supuse discuțiilor sau negocierilor, în consecință inculpatul, aflat în culpă infracțională, este obligat să suporte în principal și integral cheltuielile de judecare, deoarece a săvârșit o infracțiune ce a declanșat un proces de judecată. Obligația este integrală, pentru că constă în achitarea tuturor cheltuielilor necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către instanța de fond.
46. În astfel de circumstanțe, conchidem că solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului Suschin Artiom în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 5010 lei, ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și pe care le constituie zilele procurorului lucrate și consumabilele folosite, este perfect întemeiată și urmează a fi admisă.
47. Subsecvent, nefiind de acord cu sentința prime instanțe, apel a declarat și apărătorul Verginia Baltag în interesele inculpatului Suschin Artiom, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.
48. În motivarea apelului s-a indicat că la dosar lipsesc probe pertinente ce ar indica la vinovăția inculpatului.
49. Mai mult, ordonanța de modificare a învinuirii este neîntemeiată și ilegală.
50. Astfel, procurorul trebuie să emită în acest sens o ordonanță, iar instanța are obligația de a accepta ordonanța numai în cazul prezentării probelor incontestabile
51. Curtea constată „Prevederile sesizate legiferează dreptul procurorului de a depune o ordonanță de modificare a învinuirii, care este apreciată de către instanța judecătorească. Potrivit sensului art.326 CPP, instanța judecătorească poate refuza demersul dacă probele prezentate nu sânt concludente. Astfel, alin.(1) art.326 din Codul de procedură penală, exclude orice manifestări ale arbitrarului, deoarece ordonanța procurorului, în cazul în care nu este întemeiată, poate fi respinsă de instanța judecătorească”.
52. La caz, procurorul nu a făcut referire la acele probe pe care își bazează soluția de modificare a învinuirii și nu a supus dezbaterii inclusiv dreptul și procedura de modificare a învinuirii în sensul agravării.

53. Atât la depunerea plângerii, cât și la audierile ulterioare Macovei Ion a indicat că suma de 1000 de lei urmează a fi transmisă unei alte persoane, astfel nefiind destinați pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea de către Suchin Artiom a unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.
54. În conținutul procesului-verbal cu privire la primirea plângerii din data de 01 martie 2018 (voi. I, f.d. 10) sunt declarațiile lui Macovei Ion, care susține expres „ ...am stabilit să ne întâlnim a doua zi pentru a-i transmite suma de 1000 lei, pentru persoana care urma să vină să verifice presiunea. ” Aceleași declarații sunt susținute de către Macovei Ion în cadrul audierii în calitate de martor din data de 01 martie 2022. Conform procesului-verbal (f.d. 13, vol. I) indică martorul: „ ...pentru început va veni o persoană care trebuie să verifice presiunea și pe care trebuie să-i mulțumesc... am stabilit să ne întâlnim a doua zi pentru a-i transmite suma de 1000 lei, pentru persoana care urma să vină să verifice presiunea”.
55. Corespunzător atât la etapa urmăririi penale cât și la terminarea acesteia organul de urmărire penală a comis o eroare, iar ordonanța de modificare a învinuirii nu constituie altceva decât o tentativă de corectare a acesteia, în detrimentul poziției de apărare abordate în interesul inculpatului pentru o perioadă de mai bine de 4 ani. În opinia apărării această circumstanță este una determinată în soluționarea cauzei, or, relevă caracterul inechitabil al procesului de care a avut parte inculpatul, posibilitatea acestuia de a-și pregăti efectiv poziția de apărare și de a cunoaște incriminarea care i se aduce.
56. Prin sentință instanța a constatat că Suschin Artiom este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(2) lit.d) Cod penal și a reținut tot conținutul normativ al componentei de infracțiune prevăzut de acest articol. Corespunzător preluând fidel ordonanța de învinuire și nu rechizitoriul, instanța a stabilit că inculpatul a săvârșit traficul de influență prin pretinderea, acceptarea și primirea (corespunzător toate modalitățile de săvârșire a laturii obiective). La fel a stabilit că această sumă era destinată pentru influențarea unor angajați/persoanelor responsabile din cadrul SA”Apă Canal Chișinău”- (fapt stabilit unipersonal de către judecător).
57. Surprinzător este că nici în acuzare și nici în sentință nu este individualizat modul de săvârșire a laturii obiective, obiectul material al infracțiunii, subiectul pasiv al acesteia, ceea ce în opinia apărării este determinant pentru calificarea infracțiunii conform art. 326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.
58. Învinuirea formulată în privința lui Suschin Artiom prin Ordonanța din 05 iulie 2022 nu este certă. În motivarea ordonanței susține procurorul că Suschin Artiom a comis infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. d) Cod penal adică traficul de influență – ”pretinderea, acceptarea și primirea, personal de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are

influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost urmate de influența promisă sau de obținerea rezultatului urmărit”.

59. Recunoscând unanim importanța predictibilității învinuirii în vederea asigurării dreptului la apărare, în cauza Blok contra Ungariei [9, § 20], instanța de contencios european a statuat că „art. 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană garantează nu doar dreptul acuzatului de a fi informat asupra acuzației ce i se aduce, adică faptelor condamnabile penal de săvârșirea cărora el este bănuit și asupra cărora se fundamentează acuzația, dar și dreptul acuzatului de a fi informat despre calificarea juridică a acestor fapte, informația urmând a fi detaliată ”.
60. La fel, în cauza Adrian Constantin împotriva României [7, § 18-19], Curtea a reținut că: echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzației” aduse persoanei în cauză. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzației, adică la faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și încadrarea juridică a faptelor, și aceasta în mod detaliat. în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui acuzat, și, deci, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii. în sfârșit, există o legătură între lit. a) și b) de la art. 6 § 3 din Convenție, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea. Prin urmare, de claritatea celor expuse în ordonanța de punere sub învinuire este legat și dreptul învinuitului la apărare - ca element indispensabil al protecției persoanei împotriva arbitrariului. Astfel, apărarea trebuie să vină cu un răspuns la o învinuire clar formulată și înțeleasă de cel pe care îl vizează.
61. Corespunzător indicarea în actul de învinuire și preluarea în motivarea sentinței a trei acțiuni alternative a elementului material al laturii obiective din componența de infracțiune de la 326 din Codul penal, creează o confuzie pentru apărare în ceea ce privește modalitatea de săvârșire a infracțiunii. La fel în actul de acuzare nu conține o identificare a laturii subiective a componenței de infracțiune, obiectul material al acesteia, de vreme ce suntem în prezența agravantei de la lit. d) al alin.(2) al art. 326 din Codul penal, precum și alte semne ale elementelor constitutive ale componenței de infracțiune.
62. Potrivit doctrinei dreptului penal pretinderea este o acțiune de a cere ceva în mod stăruitor, a formula o pretenție. Pretinderea aparține întotdeauna persoanei

publice. Primirea este luarea în posesie a bunurilor care nu i se cuvin. Primirea implică o dare corelativă, iar inițiativa aparține corupătorului. A treia acțiune de alternativă - acceptarea - înseamnă a consimți sau a aproba ceva. Acceptarea unei sume de bani sau altor bunuri presupune promiterea lor sau propunerea. În ipoteza acceptării, inițiativa aparține în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acțiuni cu caracter bilateral, corelativ. Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acțiuni săvârșite din partea corupătorului (pct. 3.2 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 11/2014). Din aceste rațiuni, acuzarea procurorului cum că, la caz, se atestă incidența a trei forme de exprimare a laturii obiective a traficului de influență (forme care se exclud reciproc), cu atât mai mult cu cât traficul sub forma pretinderii decade, în condițiile în care persoana este acuzată că a acceptat bunuri ce nu i se cuvin, este lipsită de temei juridic și creează o incertitudine în ce privește acuzarea. Or, în cazul pretinderii, inițiativa aparține în exclusivitate funcționarului public, ceea ce exclude a priori acceptarea de bunuri ce nu i se cuvin.

63. Obiectul infracțiunii ce i se incriminează lui Suschin Artiom în constituie relațiile sociale care reglementează buna funcționare a serviciilor publice a căror desfășurare normală implică combaterea și reprimarea faptelor acelor persoane care, speculând influența lor pe lângă un funcționar, creează o stare de neîncredere în corectitudinea funcționarilor, lăsând să se creadă că aceștia ar putea fi corupți și determinați să facă ori să nu facă acte ce intră în atribuțiile lor de serviciu.
64. Latura subiectivă a traficului de influență se caracterizează prin intenție directă, motivul căreia este interesul material sau dorința de a obține unele avantaje patrimoniale, la caz potrivit învinuirii având scopul de a grăbi îndeplinirea unei obligații de serviciu.
65. Termenul "influență" în sensul art.326 din Codul penal, este folosit în sens de aptitudine de a modifica comportamentul factorului de decizie în sensul dorit, respectiv, de a-l determina să facă o favoare sau să ia o decizie favorabilă.
66. Reieșind din dispoziția art.326 din Codul penal, influența făptuitorului asupra factorului de decizie poate fi reală sau ipotetică (în ipoteza în care persoana "susține că are influență"). Urmează a fi delimitată infracțiunea de trafic de influență, în ipoteza unei influențe susținute, pe de o parte, de infracțiunea de escrocherie prevăzută la art. 190 Cod Penal, pe de altă parte, în acest sens, se va ține cont de faptul că în cazul escrocheriei remunerația este obținută ca urmare a manoperelor frauduloase, în timp ce în cazul traficului de influență, făptuitorul obține remunerația ca efect al promisiunii că va interveni pe lângă factorul de decizie, în ale cărei atribuții de serviciu intră soluționarea chestiunii de interes ale cumpărătorului de influență. Pentru a reține la încadrare

infracțiunea de trafic de influență în ipoteza unei influențe susținute, influența asupra factorului de decizie trebuie să fie credibilă și posibilă (la nivelul atitudinii psihice a făptuitorului). Aceasta înseamnă că făptuitorul la momentul pretinderii, acceptării ori primirii remunerației ilicite nu are influență, însă el acționează cu intenția de a exercita această influență în viitor asupra factorului de decizie, mizând pe anumite circumstanțe.

67. La caz însă și potrivit învinuirii înaintate nu este clar asupra cărui factor de influență sau funcționar public urma să intervină Suschin Artiom și care era atribuțiile de funcție ale persoanei respective urmărite de către Macovei Ion. Conform Ordonanței din 05 iulie 2022 Suschin Artiom ”a pretins de la Macovei Ion pentru sine și pentru o altă persoană nestabilită de către organul de urmărire penală, mijloace bănești ce nu i se cuvin, ... acțiuni care au fost urmate de influența promisă sau de obținerea rezultatului urmărit”.
68. În conjunctura respectivă se reliefează două ipoteze distincte de săvârșire a presupusei infracțiuni, care au o importanță covârșitoare în calificarea infracțiunii, inclusiv pornind de la statutul subiectului infracțiunii, scopul urmărit de Macovei Ion și consecințele expuse în actul de învinuire.
69. Prima se referă la pretinderea, primirea și acceptarea de bani pentru sine în scopul de a influența o persoană în sensul exercitării atribuțiilor sale de serviciu în scopul urmărit de corupător. La acest capitol statutul de funcționar public al lui Suschin Artiom, precum și competențele sale conform fișei postului nu sunt relevante, or, subiectul activ al traficului de influență poate fi orice persoană fizică, care întrunește condițiile generale ale răspunderii penale. Relevant este însă dacă aceasta are influență sau pretinde că poate influența un funcționar public care are în atribuțiile sale de serviciu sarcinile care țin de interesul lui Macovei Ion.
70. Corespunzător aici intervine cea de a doua ipoteză expusă în actul de învinuire potrivit căreia Suschin Artiom ar fi pretins, acceptat și primit o sumă de bani pentru o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală, cu obținerea rezultatului urmărit sau urmat de influența promisă.
71. În opinia apărării pentru calificarea faptei potrivit art. 326 alin.(2) lit.d) Cod penal este inerentă determinarea statutului de funcționar public al terțului asupra căruia urmează să se influențeze, atribuțiile sale funcționale, precum și rezultatul obținut, care în speță ar trebui să fie obiectul material al infracțiunii sau actul emis.
72. În pofida acestor divergențe instanța a constatat că Suschin Artiom urma să influențeze angajați/persoane responsabile din cadrul SA”Apă Canal Chișinău”, însă în definitiv aceste persoane nu au fost identificate, la fel ca și atribuțiile de serviciu, precum și actele/acțiunile pe care ar fi putut să le îndeplinească/grăbească/întârzie îndeplinirea.

73. Inculpatul Suschin Artiom în comiterea infracțiunii nu s-a recunoscut vinovat, iar versiunea că dânsul a pretins sau a primit suma de 1000 de lei pentru a urgenta eliberarea unor acte lui Macovei Ion sau de a nu constata abateri la efectuarea lucrărilor de montare și tranșare a rețelelor de canalizare, nu a fost demonstrată prin probele atât acumulate de către organul de urmărire penală, cât și prezentate, administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată.
74. Prin urmare din declarațiile martorului acuzării Burduniuc Eduard, date la urmărirea penală și susținute integral în cadrul ședinței de judecată acesta a confirmat versiunea expusă de către inculpat și susținută de apărare. Potrivit celor relatate, Suschin Artiom era responsabil de verificarea corectitudinii construcției rețelei de canalizare și eliberarea Avizului de branșare la rețeaua centralizată de canalizare. Totodată, martorul confirmă că, SA”Apă Canal Chișinău” direct nu efectuează lucrări de construcție a rețelelor de canalizare și apeduct noi, toate lucrările sunt efectuate de către beneficiari pe cheltuielile proprii a căror corectitudine este verificată ulterior de către angajații întreprinderii. La fel indică martorul că, toate actele prezentate lui spre semnare de către Suschin Artiom corespundeau tuturor normelor stabilite. Totodată martorul a confirmat că, beneficiarii pe cont propriu se adresează la firme care se ocupă de executarea topografiei. Martorul acuzării a susținut că nu a primit careva bani sau bunuri de la Suschin Artiom, iar despre faptul dacă acesta ar fi primit ceva nu cunoaște.
75. Versiunea expusă de către inculpat este confirmată și prin declarațiile specialistului Mazurean Mihail. Potrivit acestuia, eroarea din actul de examinare a lucrărilor latente din 13.12.2017, fiind indicat Macovei Ion în locul agentului economic autorizat în domeniul lucrărilor de construcție și persoana atestată în calitate de diriginte de șantier, a explicat că prezența actelor este verificată de către angajații secției tehnice de producție, care în cazul prezenței tuturor documentelor necesare, întocmesc un proces-verbal privind gradul de pregătire pentru exploatare permanentă a instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și evacuare a apelor uzate, care este semnat de o comisie și permite branșarea beneficiarului de rețelele publice.
76. Cu referire la declarațiile date în cadrul urmăririi penale de către Macovei Ion, acesta confirmă faptul că, Suschin Artiom i-a comunicat cu privire la necesitatea întocmirii proiectului și prezența unui controlor la fața locului înainte de încheierea contractului cu SA”Apă Canal”. Corespunzător afirmația precum că, Suschin Artiom a depistat careva încălcări care nu au fost remediate este combătută prin faptul necesității ieșirii la fața locului a unui controlor din cadrul întreprinderii. În același context, urmează a fi pusă la îndoială declarația potrivit căruia actele care urmau a fi efectuate după verificarea presiunii țineau de competența lui Suschin Artiom.

77. Această afirmație este în contradicție cu declarațiile specialistului Mazurean, martorului Burduniuc precum și a inculpatului, care unanim au susținut că de competența lui Suschin ținea doar întocmirea actului de lucrări latente și avizul de bransare, ulterior procedura continuând cu eliberarea „Formei 5”, verificarea actelor de către secția tehnică, semnarea procesului-verbal privind gradul de pregătire pentru exploatare permanentă a instalațiilor și rețelele de alimentare cu apă și evacuarea a apelor uzate. Acest proces-verbal fiind semnat de o comisie de specialiști și permite bransarea beneficiarului la rețelele publice.
78. Totodată, declarațiile martorului Macovei Ion sunt contradictorii, iar neconcordanțele apărute nu au fost înlăturate în cadrul ședinței de judecată. Potrivit proceselor-verbale de audiere a acestuia din data de 01 martie 2018 și 02 mai 2018 - 14 septembrie 2018, pe care a indicat că le susține integral în cadrul ședinței de judecată sub jurământ acesta indică că, i-a comunicat inculpatului că îi va transmite banii doar după terminarea procedurii de conectare a casei sale la rețeaua de apeduct, iar potrivit declarațiilor date ulterior la data de 14 septembrie 2018 a indicat că a oferit suma de 1000 de lei. Ulterior în cadrul ședinței de judecată a explicat de că această sumă de bani nu urma să i se ofere lui Suschin Artiom, ci altei persoane asupra căruia Suschin a pretins că are influență, din cadrul aceleași întreprinderi. În aceste circumstanțe pledăm pentru aprecierea critică de către instanță a declarațiilor acestui martor.
79. Corespunzător, s-a solicitat instanței aprecierea declarațiilor martorilor în coroborarea lor, și inclusiv stabilirea poziției martorului Macovei Ion. Reiterăm că nici unul dintre martorii acuzării și nici specialistul, nu a putut confirma pretinderea, acceptarea sau primirea de către inculpat de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă pentru sine sau pentru altă persoană asupra căreia ar fi pretins că are influență.
80. Potrivit materialelor dosarului și declarațiilor date de către Macovei Ion, acesta a înregistrat discuția cu Suschin Artiom cu telefonul mobil, dar pe care nu-l mai are. Potrivit materialele dosarului în Voi. 1 f.d. 22 a fost anexat un plic cu DVD+R, ridicat la 13.03.2018 (Vol.1 f.d. 17-21) de la Ion Macovei, pe care precum că sunt înregistrări audio ale întâlnirilor ultimului cu persoana pe nume Artiom. Tot la Voi. 1 f.d. 23-24 este anexat procesul-verbal de cercetare a obiectului, prin care la 28.06.2018 s-a examinat purtătorul de informație DVD+R, și, V.1 f.d. 34 prin ordonanța din 15.01.2019 DVD-ul a fost recunoscut și anexat la materialele cauzei penale în calitate de corp delict.
81. Reieșind din conținutul acestor discuții, audiate în cadrul ședinței de judecată primordial reținem că, nu putem identifica persoanele a căror voce este înregistrată, precum și data la care această înregistrare a fost efectuată. La materialele cauzei penale nu a fost întocmit decât procesul-verbal de cercetare a obiectului din 28.06.2018 care a fost ridicat de la Macovei Ion, dar nu este

prezentat nici un raport de expertiză fonoscopică care să conțină anumite concluzii referitor la persoanele înregistrate, la modalitatea de copiere, la integritatea înregistrării sau autenticitatea acesteia. Însă chiar în ipoteza admiterii acestei probe apărarea susține că, din textul înregistrării nu a fost posibil de a constata pretinderea, acceptarea sau primirea de către Suschin Artiom a mijloacelor bănești de la Macovei Ion.

82. Cu referire la înregistrarea audio, precum și la alte probe, în cadrul ședinței preliminare apărătorul lui Suschin Artiom a formulat o cerere de inadmisibilitate a probelor în proces în temeiul art. 94-95 din Codul de procedură penală, precum și constatarea nulității actelor de procedură. Corespunzător susținem cererea înaintată de către apărător și solicităm admiterea acesteia integrală.
83. Cu referire la DVD-R de model „Freestyle” care conține fișierele audio cercetate în cadrul ședinței de judecată considerăm că aceasta urmează a fi exclusă ca probă și nu poate fi pusă la baza sentinței din motiv că organul de urmărire penală nu a stabilit mijlocul tehnic cu ajutorul căruia au fost efectuate înregistrările nominalizate, iar alte înregistrări obținute ca rezultat al măsurilor speciale de investigație nu au fost prezentate, fapt ce contravine prevederilor art. 93 alin. (3) Cod de pr. penală.
84. Mai mult decât atât actele întocmite de către Suschin Artiom datează cu 13.12.2017 și corespunzător 16.02.2018, iar potrivit declarațiilor martorului Macovei Ion, suma de bani a fost pretinsă în data de 19.02.2018, când Suschin Artion i-a scris pe telefonul mobil cifra „1000” și a fost transmisă la data de 20.02.2018. Potrivit doctrinei și practicii judiciare răspunderea penală pentru traficul de influență nu poate fi aplicată atunci când foloasele necuvenite sunt pretinse, primite sau acceptate după îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu ale persoanei cu funcție de răspundere. În acest caz, lipsește unul din semnele obligatorii ale componenței de trafic de influență - scopul infracțiunii.
85. Prin urmare inculpatul Suschin Artiom nu și-a recunoscut vina în infracțiunea incriminată, iar versiunea că dânsul nu a comis fapta nu a fost combătută prin probele prezentate de acuzatorul de stat și administrate în ședința de judecată, iar cele prezentate urmează a fi declarate nule și excluse fiind administrate cu încălcarea procedurii prevăzute de lege.
86. Dispoziția art. 101 alin.(1) din Codul de procedură penală, stipulează că fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.
87. Deci, nu există nici o probă directă care ar dovedi faptul că inculpatul a pretins și a primit suma de bani de la Macovei Ion în mărime de 1000 lei. Astfel, din

conținutul înregistrării-audio în raport cu stenogramele anexate la materialele cauzei, astfel, faptul pretinderii de către inculpat nu a fost dovedit nici sub o formă. La caz, inculpatul, pe de o parte, susține că nu au fost acțiuni de pretindere și primire a banilor, în mărime de 1000 lei de la Macovei Ion, iar, pe de altă parte, Macovei Ion susține că au existat astfel de acțiuni, banii fiind destinați unei persoane asupra căreia Suschin Artiom ar fi avut influență.

88. În cazul în care o persoană indică la unele circumstanțe, iar altă persoană la alte circumstanțe, urmează a fi luate în considerație declarațiile persoanei, care sunt susținute de probe. Astfel, potrivit probatoriul administrat cauzei penale declarațiile lui Macovei Ion nu au fost susținute de nici o probă. Potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.
89. Conform prevederilor art. 24 alin. (2)-(3) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.
90. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul acuzatorului de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Irina Gheorghiştean și apelul apărătorului Verginia Baltag în interesele inculpatului Suschin Artiom, cu menținerea sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2022, din următoarele considerente.
91. Colegiul indică că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Suschin Artiom a săvârșit anume infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.
92. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al

pertinenței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

93. Colegiul penal indică că inculpatul în ședința instanței de fond Suschin Artiom *****, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că învinuirea ce i se impută nu o recunoaște. Activează la SA "Apă-Canal Chișinău" în baza contractului individual de muncă din ianuarie 2011. SA "Apă-Canal Chișinău" este o unitate care activează în baza statutului său, fiind o unitate comercială, înființată în baza Legii cu privire la societățile pe acțiuni și Legii cu privire la privatizări. În calitate de inginer supraveghere tehnică activează din luna noiembrie 2016. Cu referire la adresa str. *****, solicitantul Macovei Ion a făcut o solicitare prin telefon pentru ieșirea la fața locului a unui reprezentant din cadrul SA "Apă-Canal Chișinău", pentru verificarea lucrărilor executate conform proiectului său. La fața locului ieșind, în urma punerii la dispoziției a unui transport de serviciu, pentru verificarea mai multor adrese, inclusiv s-a verificat și adresa str. *****, *****. La fața locului s-au constatat lucrările executate conform proiectului, dar lipsa ridicării topografice de execuție a proiectului. A acordat asistență și a explicat procedurile lui Macovei Ion și faptul că ridicarea topografică de execuție este un act juridic obligatoriu, din care se măsoară lungimea exactă a rețelei pozate de dânsul. La fața locului Macovei Ion a făcut încercări de a-l convinge de a-i elibera avizul de finisare a lucrărilor de execuție, fără prezentarea ridicărilor topografice de execuție, motivând că va suporta cheltuieli suplimentare comandând aceasta. I-a refuzat solicitarea, evenimentele au avut loc la fața locului, în luna noiembrie sau decembrie 2017, după care a revenit la serviciu, a pregătit blancheta actului cu privire la lucrările latente, la care urma inclusă lungimea exactă a țevii construită, preluând datele din ridicarea topografică de execuție. Dl Macovei Ion a dispărut pentru o perioadă de timp până în februarie 2018. Ulterior a primit un apel de la Macovei Ion, acesta i-a spus că a obținut ridicarea topografică și poate să i-o prezinte, la care i-a comunicat să o aducă la sediul întreprinderii. Macovei Ion l-a telefonat când s-a apropiat în preajma SA "Apă- Canal Chișinău", astfel el ieșit afară și Macovei Ion i-a transmis-o. După ce a preluat informația din ridicarea topografică, a verificat-o și a finisat întocmirea actelor necesare și avizul cu privire la finisarea lucrărilor de construcție. A telefonat șeful de sector și l-a invitat să facă cunoștință cu un nou obiectiv în sectorul lui și vizarea actelor cu privire la testarea hidraulică fără presiune. Șeful de sector Eduard Burduniuc s-a prezentat în birou, a examinat toate actele prezentate de Macovei Ion, actele întocmite de el personal, după care a vizat actul cu privire la testarea hidraulică fără presiune. Urmare, l-a telefonat pe Macovei Ion și l-a invitat să vină la SA "Apă-Canal Chișinău" să-și ridice actele și pentru a depune următoarea cerere pentru

perfectarea formularului nr.5, proces-verbal privind gradul de pregătire pentru exploatarea permanentă de apă și canalizare. Evenimentele au avut loc în luna februarie 2018. Macovei Ion a întrebat care este procedura și pașii următori, atunci i-a explicat aceeași informație care i-a redat-o la fața locului. I-a spus să depună o cerere pentru întocmirea formularului nr.5, după care încă o cerere pentru încheierea contractului, procedură la care personal nu participă și ține de competența altor subdiviziuni ale SA "Apă-Canal Chișinău". Precizează că nu a pretins, nu a primit bani de la Macovei Ion pentru executarea atribuțiilor sale. Nu a pretins, nu a primit bani de la Macovei Ion pentru o altă persoană. Relatează că de competența sa este întocmirea actelor cu privire la lucrările latente, se include în act data când a fost vizitat obiectivul, se înseamnă ieșirea în Registrul de plecări în teritoriu și evident când s-a inspectat, atunci și s-a indicat data în acte. Actul cu privire la testarea hidraulică fără presiune îl întocmesc dâșii, dar îl avizează șeful de sector, la fel tot ei întocmesc și avizul cu privire la terminarea lucrărilor de construcție. La ieșirea la fața locului nu a fost consum fraudulos, pe adresa str. ***** *****, Macovei Ion evacua apa din casă în haznaua amplasată pe teritoriul proprietății sale, după construcția rețelei de canalizare, aproximativ lungimea 3m de la hazna la căminul din drum, țeava nu era folosită pentru evacuarea apei în sistemul central. Legislația în vigoare și anume art.170 Cod Contravențional menționează că consumul fraudulos este în lipsa condițiilor tehnice de la operator și a proiectului, totodată pct.85 din Regulamentul alimentare cu apă și canalizare stipulează că operatorul este obligat să demonstreze consumatorului existența consumului fraudulos, fapt ce nu era pe str. ***** *****, posibil de demonstrat și de calificat în baza Codului Contravențional a unei conectări neautorizate. Documentația necesară a fost coordonată inclusiv și cu operatorul. Relatează că nu este în drept de a avea calitatea de agent constator și nu poate sancționa conform art.170 Cod Contravențional. Menționează că înregistrarea audio ascultată în ședință este una dubioasă, nu este clară vocea și conținutul discuției, din sunetele care se aud, se poate concluziona că au fost puțin regizate în sensul rupturilor discuției, în înregistrare nu este vocea sa. Personal nu participă la întocmirea formularului nr.5, el doar întocmește actele indicate mai sus. Termen de eliberare a actelor nu există, dar ei eliberează actele doar după prezentarea ridicării topografice și a proiectului, fapt ce a fost târăganat de Macovei Ion. În anul 2017 Direcția comercială nu a existat, a existat Direcția relații cu clienții. La fața locului poate ieși oricine are dubii din componența comisiei care perfectează și semnează forma 5, cine iese din cadrul Direcției relației cu clienții și când iese el nu cunoaște, deoarece activează în Direcția tehnică. După procedură și practica instituită, Burduniuc Eduard în calitate de șef de sector este obligat să se prezinte la sectorul unde

activează pentru examinarea actelor întocmite de el (Suschin Artiom) și documentația tehnică prezentată de solicitant. În vederea ieșirii acestuia la fața locului, decizia îi aparține lui. Construcțiile se fac în baza unui proiect de către antreprenor, în cazul dat, antreprenorul a executat lucrări, în volum aproximativ de 6 500 m pe str. ***** și aproximativ 5 străzi paralele și perpendiculare acesteia. După care a fost pusă în funcțiunea rețeaua de canalizare, dar nu a fost transmisă la balanța SA "Apă-Canal Chișinău", după care locatarii din regiune solicitau de la operator condiții tehnice și elaborau un proiect, lucrări pe care le executau de sinestătător în vederea volumului foarte mic de lucrări, care constă în săpături de câțiva metri pe teritoriul proprietății sale și câțiva metri ieșirea spre drum de după proprietatea sa, fapt acceptat de către societatea în care activează, reieșind din ceea ce comisia care semnează Forma 5, vede actul întocmit de el (Suschin Artiom) în care menționează că este întocmit de solicitant. Este o practică instituită la sectorul particular, în vederea metrajului mic, înregistrate conform proiectului de către locatari/beneficiari. În proiect este stipulat cine este proiectantul. În caz că se depistează un consum fraudulos, dâșii anunță inginerii de la audit intern de la Direcția relații cu clienții. Nu poate spune cine se deplasează la fața locului în caz de consum fraudulos, sunt aproximativ 1 400 angajați, este imposibil să cunoască atribuțiile fiecăruia. La adresa str. ***** a văzut construcția conform proiectului și diversarea apei din casă în hazna, în proiect este menționată cota țevii la care trebuie să intre în căminul din drum și dacă țeava nu era să fie conectată în căminul din drum, atunci poate fi calificată lucrarea nefinisată. Deci proiectul indică expres intrarea țevii în cămin și cota, faptul diversării apei în hazna demonstrează că nu este consum fraudulos. Proiectul era executat în totalmente. Nu au fost întrunite condițiile legale pentru a constata consumului fraudulos, faptul dat era vizibil de oricine. În calitate de inginer a văzut cum apa din casă se diversează în hazna. Împreună cu Macovei Ion au verificat existența diversării apei în hazna și existența țevii noi construite conform proiectului. Fără întocmirea actelor cu privire la lucrările latente, nu putea fi dată în exploatare rețeaua. Concretizează că cu Macovei Ion a avut 2 întâlniri în preajma SA "Apă-Canal Chișinău" și la fața locului deja a avut o întâlnire sau 2, nu ține minte precis. Cu Macovei Ion s-a întâlnit afară, cu toți se întâlnește afară, dacă Macovei Ion a venit cu automobilul la muchia clădirii, evident că a ieșit la muchia clădirii. Mai mult ca atât, ține minte tare bine că i-a spus lui Macovei Ion să vină în față, dar el l-a rugat să vină în spate, fiindcă nu are unde parca și că se grăbește pentru că lucrează agent la "Efes Moldova". Mai indică că birou personal de serviciu la SA "Apă-Canal Chișinău" nu are, este un birou comun unde activează 10 persoane, dar acolo nu au acces persoanele neautorizate. Societatea lor nu dispune de un birou pentru întâlnirea

cu clienții, nici în prezent. Careva încălcări la lucrările executate nu a depistat la adresa str. *****. Nu i-a comunicat lui Macovei Ion că va comunica cu persoana care va veni să verifice obiectivul, că obiectivul nu este unit la canalizare. Nu a introdus date eronate în actele întocmite în privința obiectivului de pe str. *****. La întocmirea actelor, documentația necesară i-a fost prezentată de Macovei Ion. Suplimentar a solicitat ridicarea topografică de execuție a proiectelor, care în final a fost prezentată. Ridicarea topografică este eliberată de oricare geodezist licențiat, pentru care el răspunde cu aplicarea semnăturii și ștampilei, până a-i fi prezentată, ea se înregistrează la Direcția urbanism și arhitectură în cadrul Primăriei or. Chișinău. Verificarea ridicării topografice se execută de Direcția de specialitate a Primăriei ***** , care înregistrează topografia și aplică ștampila sa. Ei doar preiau doar informația din el și contrapun informația cu proiectul existent. Atunci, la moment, în cartierul dat și în genere volumul de lucru era mare și nici nu știa despre care casă era vorba. Ține minte fiindcă s-a uitat în acte cum a fost poziționată casa, atunci era în stare de șoc. La acel moment nu ținea minte toate evenimentele, pe parcurs și-a adus aminte. Atunci a dat declarațiile în stare de șoc, după care s-a calmat, și-a adus aminte proiectul, poziționarea casei și a făcut declarații. Semnătura pe declarațiile de la urmărirea penală îi aparține. Din înregistrarea audio cercetată în instanță, nu-și recunoaște vocea, nu-i este clar conținutul discuțiilor, parcă era o regizare și îmbinarea mai multor discuții. Indică că nu ține minte stenograma cu lux de amănunte. Nu-și aduce aminte așa discuții cu Macovei Ion ca cele reflectate în stenogramă, mai ales cu așa conținut, are 2 studii superioare și un masterat, aici a fost regizat de către organele de drept. Personal lui Macovei Ion nu i-a promis nimic. Mențin declarațiile făcute în cadrul ședinței de judecată. Deși inculpatul Suschin Artiom ***** nu-și recunoaște vina în comiterea faptei incriminate prin rechizitoriu, ascultând opiniile participanților la proces, analizând cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de judecată ajunge la concluzia că vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin probele administrate, prin declarațiile martorilor și de materialele dosarului cercetate în ședința instanței de judecată.

94. Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul a susținut declarațiile oferite anterior, precizând că nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate.
95. Colegiul penal analizând aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le apreciază ca nefiind veridice, or inculpatul a oferit astfel de declarații cu scopul de a induce în eroare instanța și a se eschiva de la răspunderea penală.

96. În continuare, Colegiul indică că deși inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, culpa acestuia este demonstrată prin probele ce vor fi analizate în continuare:
97. Declarațiile martorului Macovei Ion, care fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că nu-și amintește când anume a primit avizul pentru conectare, a fost cu doi sau trei ani în urmă. Referitor la evenimentul cu privire la conectarea la rețele, indică că a întreprins singur acțiunile cu privire la conectarea la rețele. A mers la oficiu la SA "Apă-Canal Chișinău", a depus cererea personal, însă ce ține de documente, inculpatul Suschin Artiom trebuia să-i elibereze niște acte. Relevă că Suschin Artiom a fost la domiciliul său, era toamna sau iarna. Susține declarații date anterior în instanță de judecată cu referire la lunile și ani. Nu ține minte denumirea actelor care trebuia să i le elibereze inculpatul, cu Suschin Artiom s-a întâlnit de trei ori în spatele clădirii SA "Apă-Canal Chișinău". Întâlnirile erau doar în automobilul de serviciu. Se telefonau și domnul Suschin Artiom îi spunea unde trebuie să se întâlnească. Acesta nu i-a oferit o explicație de ce se întâlneau în spatele clădirii SA "Apă-Canal Chișinău". Nu-și aduce aminte dacă Suschin Artiom i-a explicat procedura de conectare, discutau chestiuni ce țin de conectare, însă nu ține minte exact ce anume. Suschin Artiom i-a comunicat că există anumite încălcări când a efectuat controlul acasă, că nu este nimic important și că totul se rezolvă. La o întâlnire în spatele clădirii SA "Apă-Canal Chișinău", acesta i-a comunicat o sumă de bani, însă nu pentru el, ci pentru o altă persoană care va fi implicată în viitor. Persoana a efectuat o vizită superficială nici nu a intrat în ograda sa. Persoana nu a întocmit niciun proces-verbal cu referire la încălcări, acesta era din cadrul SA "Apă-Canal Chișinău" și urma să verifice presiunea în țevi. Confirmă că a transmis mijloace bănești lui Suschin Artiom, și anume 1 000 de lei. Baniii Suschin Artiom i-a primit pentru persoana care urma să verifice presiunea la țevi, alte mijloace bănești Suschin Artiom de la el nu a pretins. Când a solicitat suma de 1 000 lei, acesta a scris-o în telefonul său mobil și valuta în lei s-a subînțeles. Ulterior posibil că au mai avut o întâlnire, nu ține minte exact, lucrările erau la final, astfel urma să plece în oficiu și să semneze contractul. Persoana care a efectuat vizita lui personal nu i-a înmânat acte, doar le-a semnat la poartă. Alte vizite la domiciliu nu a mai avut. A încheiat contractul cu SA "Apă-Canal Chișinău". Cu referire la înregistrarea audio, aceasta a fost făcută de el personal cu telefonul său. A fost făcută la inițiativa sa din motiv că a simțit ceva dubios. Înregistrările în cauză au fost prezentate pe CD. La CNA a mers din inițiativa sa și a depus o plângere în acest sens. La momentul când a fost audiat și a făcut referire la înregistrări, atunci și a prezentat CD-ul. Înregistrările audio corespund adevărului în măsură în care a putut să le înregistreze. Posibil că nu toate întâlnirile au fost înregistrate, dacă

nu greșește două sau trei au fost înregistrate. Menționează că la SA ”Apă-Canal Chișinău” era o listă de telefoane și aleatoriu l-a ales pe Suschin Artiom. Suma de 1 000 de lei care i-a dat-o inculpatului a fost pentru persoana care a venit la el acasă cu scopul ca persoana să vină la fața locului și nu ține minte ce urma să facă. După ce a venit domnul la fața locului personal, Suschin Artiom i-a dat actele de care avea nevoie semnate. La început a dat banii, apoi persoana a venit, ulterior Suschin Artiom i-a dat actele. Suschin Artiom cu persoana data posibil că erau în relații colegiale. A dat banii lui Suschin Artiom pentru că inculpatul i-a spus că ar avea influență asupra persoanei date.

98. La momentul dat telefonul cu care a făcut înregistrarea nu ține minte unde se află. Când a depus plângere la CNA, a prezentat doar discul, fără telefon, nimeni nu a ascultat înregistrarea din telefon. Cu referire la plângerea de 30 000 lei, Suschin Artiom îi spunea că în mod normal pentru a perfecta actele de care ar avea nevoie, va fi nevoit să achite suma de 30 000 lei, ceea ce nu corespunde realității. În plângerea de la faza de urmărire penală, nu a afirmat că Suschin Artiom ar fi solicitat de la el suma de 30 000 lei. De când a transmis suma de bani și până a depus plângerea la CNA a trecut o lună, nu a depus-o din prima zi din motiv că a fost ocupat.
99. Colegiul penal analizând aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind veridice, utile, pertinente, concludente, care combat alegațiile inculpatului.
100. Martorul Burduniuc Eduard fiind audiat a declarat că în anul 2018 era angajat în calitate de șef de sector la rețelele de canalizare în sectorul Râșcani. În atribuțiile sale de serviciu intră exploatarea rețelelor de canalizare Râșcani. Actul cu privire la experimentarea hidraulică la etanșitate nu-l întocmește el personal, dânsul doar îl semnează. Confirmă că a semnat Actul cu privire la experimentarea hidraulică la etanșitate din 16.02.2018 întocmit pe numele beneficiarului Macovei Ion la casa pe str. ***** ***** în baza proiectului, în baza lucrărilor latente întocmit de Suschin Artiom și în baza ridicării topografice. La fața locului nu a fost, deoarece obiectul dat a fost de volum mic și a considerat să nu iasă la fața locului, bazându-se doar pe pachetul de documente, ceea ce se practică nu chiar des. S-a bazat pe actele prezentate de Suschin Artiom, la fața locului nu a fost și nu a verificat. Avizul de eliberează de inginerul supraveghere tehnică, în cazul dat de Suschin Artiom. Mijloace bănești nu a primit și nici nu s-a propus din partea lui Suschin Artiom în legătură cu semnarea acestui act. Pe Macovei Ion nu l-a văzut niciodată. Nu cunoaște nimic despre discuția cu Macovei Ion. Reiterează că în cazul dat s-a bazat pe experiența lui Suschin Artiom, fiindcă nu reușește să examineze toate adresele la care se construiesc rețele de canalizare, este un volum mare de lucru

la sector și dânsul este singura persoana responsabilă în sector, adică el răspunde de lucrul în teren. Actul poate să-l semneze fără ieșirea la fața locului, dacă îl memorizează trecând pe acolo, în cazul dat nu a fost la fața locului. Poate să meargă la fața locului după semnarea actului sau dacă are ceva dubii sau întrebări, iese la fața locului, examinează, apoi semnează. În cazul dat la fața locului nu a fost, a avut încredere în experiența lui Suschin Artiom. Toate serviciile se achită la casa SA "Apă-Canal Chișinău" sau la bancă, direct de către colegi nu se încasează mijloace bănești de la beneficiari. Nu cunoaște dacă Suschin Artiom a pretins care sume bănești de la Macovei Ion, astfel de discuții nu au fost. SA "Apă-Canal Chișinău" nu construiește rețele de canalizare, nici de apeduct, ei doar exploatează rețelele existente. Construcția rețelelor de canalizare ține de competența antreprenorilor. Pentru a fi dată rețeaua de canalizare în exploatare la SA "Apă-Canal Chișinău", antreprenorul sau beneficiarul, prin scrisoare sau prin telefon anunță inginerul supraveghere tehnică, care iese la fața locului și asistă la efectuarea lucrărilor conform unui proiect. În cazul dat inginerul a fost Artiom Suschin, dânsul era responsabil de verificarea corectitudinii construcției rețelelor de canalizare și eliberarea avizului de branșare la rețeaua centralizată de canalizare. Reiterează că nu merge la fața locului la toate adresele care sunt cu volum mic, dacă are ceva dubii la adresă, atunci iese la fața locului înainte de semnare sau după semnare. După semnarea actului hidraulic, competențele sale se finisează. Actul de lucrări latente ține de competența lui Suschin Artiom la întocmire, actul de lucrări hidraulice pot să-l întocmească și el (Burduniuc Eduard), dar de obicei se întocmește de inginerul supraveghere tehnică. Nu cunoaște care este procedura mai departe, dar a înțeles că mai iese la fața locului auditul intern, nu cunoaște dacă în cazul dat a fost sau nu, după eliberarea avizului poate să mai iasă inginerul la linie să verifice, dar nu poate spune concret dacă s-a făcut. Anume rețeaua dată care evacuează apele uzate de la obiectul str. ***** , nu este în gestiune la SA "Apă-Canal Chișinău", în perioada anului 2018 la fel era identic.

101. Specialistul Mazurean Mihail, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că anterior a fost citat în privința regulilor regulamentului privind efectuarea supravegherii tehnice a obiectivelor în construcție de către supraveghetorul tehnic, modalitatea depunerii cererii de către solicitanți privind racordarea la rețelele de canalizare, inclusiv modalitatea punerii în exploatare a obiectivului construit. Indică că obiective sunt multe, dar din setul de acte prezentat la urmărirea penală încălcări nu au fost, au fost în conformitate cu regulamentul. Susține declarațiile făcute la etapa urmăririi penale. În atribuțiile sale nu intră verificarea actelor colectate de inginerii în sectorul de investiții în subordinea inginerilor. Este responsabil inginerul atestat în domeniu, care duce o

responsabilitate având ștampila, care prezintă actele în complet la secția de organizare și pregătirea producției. Conform Regulamentului, toate lucrările urmează a fi efectuate de un specialist în domeniu atestat. Deci proprietarul la semnarea actelor sau procesului-verbal nu ar trebui să figureze cu o semnătură sau o constatare. Se semnează doar specialiștii, aplicând ștampila. La obiectivul din str. *****, în dependență de volum, este necesar să se semneze șeful exploatare rețelelor de canalizare a sectorului, în caz că sunt 2 cămine și mai mult pentru efectuarea testării hidraulice fără presiuni. Suschin Artiom nu l-a rugat să semneze vreodată cu privire la obiectivul dat. Fără semnarea actelor de către specialiștii care i-a numit, proprietarul nu are voie să efectueze racordarea la sistemul de canalizare public. Prezența actelor este verificată de operatorul bir.101, care aparține Secției pregătirea și organizarea producției. Deci pentru a merge următorul pas, este necesar de a întocmi procesul-verbal privind gradul de pregătire a obiectivului pentru exploatare permanentă. Trebuie să fie procesul-verbal lucrări latente, avizul racordare la rețelele de canalizare, procesul-verbal privind testarea hidraulică fără presiune, proiectul de execuție aprobat/coordonat în modul stabilit, ridicarea topografică de control în formă electronică și pe suport de hârtie. Așa pachet trebuie să depună proprietarul sau dirigintele de șantier, pentru a primi acordul la racordarea obiectivului la rețelele publice de canalizare. În sarcina inginerului trebuie să fie avizul privind finalizarea lucrărilor de construcție, avizul se prezintă în cazul prezentării actelor care le-a enumerat mai sus. În bir.101 trebuie să fie numai decît și avizul întocmit de responsabilul tehnic. În sarcina responsabilului tehnic este urmărirea efectuării lucrărilor, conform prevederilor proiectului de execuție. La fața locului în baza cererii depuse de solicitant sau dirigintele de șantier, responsabilul tehnic este numit de către șeful secției investiție. În cazul conectării neautorizate sau nerespectând prevederile regulamentului și proiectului de execuție, urma să fie dată o prescripție sau o informație orală executorului lucrărilor. Concomitent, în caz că este efectuată racordarea, urma să informeze Direcția comercială sau anterior era Direcția relații cu clienți, care la rîndul său au un audit și ar trebui să se deplaseze la fața locului în caz de încălcare și să stabilească gravitatea cauzei de racordare. Ulterior proprietarul era chemat la comisie pentru stabilirea fraudelor și prejudiciului, dacă este și stabilirea unei amenzi, inclusiv conform Legii nr.303 din 12 decembrie 2013 privind exploatarea rețelelor apă și canalizare. Responsabil pentru semnarea procesului-verbal la testarea hidraulică de etanșeitate este responsabil șeful de sector, exploatarea rețelelor de canalizare sectorul Râșcani, *****. Șeful de sector trebuie să iasă la fața locului se semneze, trebuie să se convingă că rețelele construite corespund cerințelor actelor normative, întocmind un proces-verbal semnat de șeful de sector și

dirigintele de șantier. Actele premergătoare care le-a numit, trebuie să fie procesul-verbal lucrări latente, în unele cazuri dacă este posibil să fie prezentată ridicarea topografică în cazul în care este, dar poate să nu fie încă pregătită. Este o greșeală că în procesul-verbal este numele Macovei Ion, or acesta trebuie să fie semnat de dirigintele de șantier și responsabilul tehnic. Dacă se referă cerințelor legale, procesul-verbal în cauză trebuie să fie semnate de persoanele în modul stabilit. În practică se mai întâmplă că se acceptă sau au fost acceptate actele semnate de proprietar și responsabilul tehnic. Precizează că procesul-verbal lucrări latente trebuie să fie semnat de responsabilul tehnic și un specialist atestat, iar în cazul când obiectivele sunt mici până la 30 m rețele de canalizare, se mai accepta semnătura proprietarului și responsabilului tehnic, vorbește din practică. La procesul-verbal privind etanșeitatea rețelelor de canalizare este necesar să fie prezent șeful de sector, în cazul când sunt 2 sau mai multe cămine construite. Se efectuează etanșeitatea de la cămin la cămin. La procesul-verbal privind testarea hidraulică la etanșietate, Suschin Artiom nu era obligat să semneze procesul-verbal dacă lucrările de construcție erau efectuate de către o persoană neautorizată, iar avizul îl semnează când este perfect emis procesul-verbal la lucrări latente sau a semnat dânsul sau un diriginte de șantier, dar trebuie să fie prezent. După eliberarea avizului, prezentarea actelor care au fost enumerate pentru obținerea procesului-verbal privind gradul de pregătire pentru exploatarea permanentă cu prezentarea tuturor actelor enumerate, la obiectiv poate să iasă inginerul Secției pregătire și organizarea producției, în cazul când sunt devieri în ridicarea topografică. Nu corespunde ridicarea topografică cerințelor proiectelor de execuție, dar nu este obligatoriu. Având avizul cu toate actele enumerate, solicitantul depune cerere pentru primirea procesului-verbal privind finalizarea lucrărilor și exploatarea permanentă a obiectivului. Primind actul menționat, solicitantul depune cerere pentru racordare la rețelele de canalizare. Remarcă că în cazul în care responsabilul tehnic își asumă responsabilitatea privind racordarea la rețelele publice de canalizare, poate să scrie în aviz că racordarea a fost efectuată în prezența responsabilului tehnic. Se admite în cazul în care rețelele sunt amplasate în stradă pentru a nu prezenta niște incomodări celor din jur, se admite racordarea odată cu efectuarea lucrărilor de construcție. În caz că racordarea la rețelele de canalizare a fost efectuată fără prezența responsabilului tehnic sau sectorului de exploatare, responsabilul tehnic urma să informeze Direcția relații cu clienții. În practică se depistează consumul fraudulos, la verificarea datelor contorului de apă potabilă, se verifică existența sau lipsa racordării la rețelele de canalizare, prin proiectul de execuție dacă este prezentat, sau deschizând căminele din prețma imobilului. În caz că se depistează că rețeaua din cămin este din direcția imobilului, se verifică prin

deschiderea unui robinet care îl are în prejmă consumatorul și se stabilește vizual cu poze/video, dacă este racordat, dacă apa vine din imobilul consumatorului. Suschin Artiom nu era unica persoană care putea să depisteze consumul fraudulos, în perioada mai mult de o lună în afara perioadei de pandemie, putea să depisteze controlorul care verifică datele contorului privind consumul apei potabile. Sunt actele normative care trebuie să fie respectate, el poate să fie îmbunătățit la solicitarea specialiștilor implicați în proces.

102. Colegiul penal analizând și apreciind aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind veridice, utile, pertinente, concludente, care combat declarațiile inculpatului și indică la vinovăția lui Suschin Artiom în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat.

103. În continuare, Colegiul indică că vinovăția inculpatului mai este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale cum ar fi, conținutul procesului-verbal de ridicare din 13.03.2018, în cadrul căreia au fost ridicate de la Macovei Ion: copia actului de examinare a lucrărilor latente din 13.12.2017, copia actului cu privire la experimentarea hidraulică fără presiune la etanșeitate din 16.02.2018, un DVD-R de model "Freestyle" care conține înregistrările audio ale discuțiilor purtate cu Suschin Artiom (vol.I, f.d.18-22); conținutul procesului-verbal de cercetare a obiectului din 28.06.2018, în care a fost consemnată examinarea DVD-ului ridicat de la Macovei Ion, ce conține înregistrările discuțiilor purtate cu Suschin Artiom, cu stenograma discuțiilor (vol.I, f.d.23-33); conținutul procesului-verbal de ridicare din 25.06.2018, în cadrul căreia au fost ridicate de la SA "Apă-Canal Chișinău", dosarul tehnic nr.60/106-2018, or. Chișinău, str. ***** (vol.I, f.d.48-49); conținutul procesului-verbal de ridicare din 25.06.2018, în cadrul căreia au fost ridicate de la SA "Apă-Canal Chișinău", dosarul consumatorului Macovei Ion nr.*****, or. Chișinău str. ***** (vol.I, f.d.51-53); conținutul procesului-verbal de cercetare a documentelor din 05.07.2018, în care a fost consemnată examinarea dosarului consumatorului Macovei Ion nr.***** (vol.I, f.d.54-56); mijloacele de probă - documentele: a) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul consumatorului Macovei Ion nr.*****, str. *****, predat serviciului abonați, pe 19 file; b) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul clientului Macovei Ion nr.*****, str. *****, predat serviciului abonați, pe 12 file; c) setul de acte în copii și copii autentificate din dosarul nr.60/106-2018, or. Chișinău, str. *****, pe 15 file, anexate conform ordonanței din 09.07.2018 (vol.I, f.d.103); corpurile delictive - DVD-R de model "Freestyle", ce conține fișierele audio 1) "Interviu 001_sd.m4a", cu durata de 10 min. și 42 sec. și 2) "Interviu

002_sd.m4a", cu durata de 07 min. și 12 sec., înregistrările audio ale discuțiilor purtate între Macovei Ion și Suschin Artiom, anexate conform ordonanței din 15.01.2019; actul de examinare a lucrărilor latente din 13.12.2017, semnat de către Suschin Artiom, în calitate de reprezentant al organului de control tehnic SA "Apă-Canal Chișinău", pe o filă, anexate conform ordonanței din 15.01.2019 (vol.I, f.d.22, 34, 151).

104. Colegiul penal analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penal, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părților vătămate, a martorilor audiați, probe care fiind analizate în ansamblu indubitabil indică la faptul că anume inculpatul a comis infracțiunile pentru care a fost condamnat.
105. Aferent circumstanțelor descrise, motivele invocate în apeluri nu pot fi reținute, poartă un caracter declarativ, or materialele cauze denotă contrariul, respectiv, solicitarea apelanților cu privire la achitarea inculpatului nu pot fi acceptate de instanță.
106. În același context, Colegiul indică că potrivit art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.
107. Conform art. 52 din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii, totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componențe infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.
108. Subsecvent, art. 113 din Codul penal, pledează că se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între fapte prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.
109. În continuare, Colegiul indică că potrivit art. 14 din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.

110. Subsecvent, Colegiul menționează că lui Suschin Artiom ***** i se impută comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) Codul penal, traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșire, acțiuni care au fost urmate de influența promisă sau de obținerea rezultatului urmărit.
111. Astfel, obiectul infracțiunii prevăzute de art.326 din Codul penal, îl constituie relațiile sociale care reglementează buna funcționare a serviciilor publice a căror desfășurare normală implică combaterea și reprimarea faptelor acelor persoane care, speculând influența lor pe lângă un funcționar, creează o stare de neîncredere în corectitudinea funcționarilor, lăsând să se creadă că aceștia ar putea fi corupți și determinați să facă ori să nu facă acte ce intră în atribuțiile lor de serviciu.
112. Latura obiectivă a infracțiunii de trafic de influență prevăzută la art.326 din Codul penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, care vizează în mod alternativ următoarele trei modalități normative: pretinderea de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin traficantului de influență; acceptarea de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin traficantului de influență; primirea de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin traficantului de influență.
113. Termenul ”influență” în sensul art.326 din Codul penal, este folosit în sens de aptitudine de a modifica comportamentul factorului de decizie în sensul dorit, respectiv, de a-l determina să facă o favoare sau să ia o decizie favorabilă.
114. Pretinderea constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenție vizând obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În contextul alin.(2) art.326 din Codul penal, acțiunea prejudiciabilă manifestată prin pretindere are un conținut mai vast, aceasta întrucât, pe lângă cererea, solicitarea insistentă ori pretenția vizând obiectul remunerării ilicite, aceasta poate să se realizeze și prin modalitatea faptică de estorcare a remunerației ilicite.
115. Primirea înseamnă luarea în posesie, obținerea, încasarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin traficantului de influență.

116. Acțiunea de pretindere, acceptare sau primire a remunerației ilicite trebuie să fie realizată nu mai târziu decât momentul în care factorul de decizie influențat își îndeplinește (nu-și îndeplinește; întârzie; grăbește) acțiunile în exercitarea funcției sale.
117. Alineatul (2) art.326 din Codul penal, va fi reținut la încadrare, dacă traficanțul de influență nu a exercitat influența (deși avea intenția) asupra factorului de decizie (persoană publică, persoană cu funcție de demnitate publică, persoană publică străină sau funcționar internațional).
118. Reieșind din dispoziția alin.(2) al art.326 din Codul penal, influența făptuitorului asupra factorului de decizie poate fi reală sau ipotetică (în ipoteza în care persoana ”susține că are influență”).
119. Instanța de judecată explică faptul că urmează a fi delimitată infracțiunea de trafic de influență, în ipoteza unei influențe susținute, pe de o parte, de infracțiunea de escrocherie prevăzută la art.190 Cod Penal, pe de altă parte. În acest sens, se va ține cont de faptul că în cazul escrocheriei remunerația este obținută ca urmare a manoperelor frauduloase, în timp ce în cazul traficului de influență, făptuitorul obține remunerația ca efect al promisiunii că va interveni pe lângă factorul de decizie, în ale cărei atribuții de serviciu intră soluționarea chestiunii de interes ale cumpărătorului de influență. Pentru a reține la încadrare infracțiunea de trafic de influență în ipoteza unei influențe susținute, influența asupra factorului de decizie trebuie să fie credibilă și posibilă (la nivelul atitudinii psihice a făptuitorului). Aceasta înseamnă că făptuitorul la momentul pretinderii, acceptării ori primirii remunerației ilicite nu are influență, însă el acționează cu intenția de a exercita această influență în viitor asupra factorului de decizie, mizând pe anumite circumstanțe.
120. La caz, Colegiul, cu referire la materialele cauzei, reține că Suschin Artiom ***** în timpul discuțiilor avute cu Macovei Ion, a pretins de la acesta bani în sumă totală de 1 000 lei, susținând că are influență asupra altor angajați/persoane responsabile din cadrul SA ”Apă-Canal Chișinău”, pentru a facilita și urgenta perfectarea actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit, amplasată pe str. ***** , *****.
121. Astfel, din probele analizate și apreciate în ședința de judecată, în special din procesul-verbal de examinare din 28.066.2018, potrivit căruia a fost examinat un CD-R, prezentat de către Macovei Ion împreună cu plângerea sa, pe care se conțin înregistrările audio, întreținute între el și Suschin Artiom ***** , cu stenogramele comunicărilor întocmite de către reprezentanții organului de urmărire penală (vol.I, f.d.23-33), unde inculpatul Suschin Artiom ***** pretinde bani de la Macovei Ion pentru a facilita și urgenta perfectarea actelor în vederea conectării la rețelele centrale de canalizare a casei de locuit, amplasată pe str. ***** , *****.

122. Prin urmare, deși atât inculpatul cât și apărătorul său invocă că Suschin Artiom nu a pretins și nu a primit careva sume bănești de la Macovei Ion, din atitudinea făptuitorului, demonstrată prin probele cercetate nemijlocit în ședința de judecată rezultă că influența a fost credibilă și posibilă, el acționând cu intenția că a exercitat această influență.
123. Infrațiunea prevăzută la art.326 din Codul penal, este una formală și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează fapta de trafic de influență, adică din momentul pretinderii, acceptării, primirii în întregime a remunerației ilicite.
124. Latura subiectivă a traficului de influență include vinovăția făptuitorului sub formă de intenție directă, adică făptuitorul își dă seama și vrea să trafice influența sa reală sau presupusă asupra unui funcționar, prevăzând și dorind urmarea faptei.
125. Făptuitorul determină funcționarul să facă sau să nu facă, să obțină sau să întârzie un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu, însă nu este necesar ca acest scop să fie realizat, fiind suficient ca făptuitorul să-l fi urmărit sau acceptat la momentul primirii sau pretinderii unui bun sau avantaj.
126. La caz, din probele cercetate se atestă cu certitudine că inculpatul Suschin Artiom ***** a acționat cu intenție directă, pretinzând și primind de la Macovei Ion bani în sumă de 1 000 lei, pentru influențarea unor angajați/persoane responsabile din cadrul SA "Apă-Canal Chișinău".
127. Subiectul infracțiunii de trafic de influență poate fi orice persoană responsabilă, care a atins vârsta de 16 ani.
128. Din analiza art.21 din Codul penal, în coroborare cu art.326 din Codul penal, instanța de judecată constată că inculpatul posedă semnele subiectului infracțiunii incriminate.
129. Or, instanța de apel reiterează că Suschin Artiom ***** act*****d în temeiul ordinului 234-p din 07 noiembrie 2016 **în funcție de inginer la supraveghere tehnică în cadrul SA "Apă-Canal Chișinău", pachetul de acțiuni 100% fiind deținut de către Consiliul Municipal Chișinău, fiind persoană publică potrivit prevederilor art.123 alin.(2) Cod Penal, căreia într-o instituție i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind responsabil în temeiul fișei postului aprobată de către Directorul tehnic, producție al SA "Apă-Canal Chișinău" la 12.08.2011 de supravegherea tehnică a lucrărilor la obiectivele întreprinderii și la obiectivele cu referință la sistemul de alimentare cu apă și evacuarea apelor uzate, să participe la soluționarea litigiilor cu organizațiile de proiectare pentru aplicarea în proiecte a tehnologiilor noi, să participe la examinarea și soluționarea întrebărilor vizate de necesitatea modificării proiectelor de execuție, să examineze cauzele care**

provoacă depășirea termenelor de construcție a obiectivelor, afectarea calității lucrărilor de construcție, montare, să informeze în scris despre încălcările comise de către responsabilii de executarea lucrărilor și alte persoane responsabile implicate în procesul de construcții și reparații, să recepționeze lucrările de construcție montare, să perfecteze documentația tehnică necesară, să participe la activitatea comisiilor de recepție, dare în exploatare a obiectivelor, să ducă evidența volumelor de lucrări executate pentru fiecare obiectiv în parte și participă la perfectarea actelor de punere în funcțiune a fondurilor fixe pe elemente, contrar acestor obligațiuni a comis infracțiunea prevăzută de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal, individualizată prin traficul de influență, adică pretinderea, acceptarea și primirea, personal de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni care au fost urmate de influența promisă sau de obținerea rezultatului urmărit.

130. În acest context, Colegiul nu poate reține alegațiile apărării în partea în care s-a solicitat achitarea inculpatului, or din materialele cercetate în ședința de judecată s-a stabilit în acțiunile inculpatului elementele infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.
131. Subsecvent, Colegiul nu poate reține critica apărării referitor la ordonanța de modificare a învinuirii.
132. Or, prin ordonanța privind modificarea învinuirii în sensul agravării ei din 05 iulie 2022, lui Artiom ***** Suschin i-a fost înaintată o nouă învinuire modificată în sensul agravării ei, incriminându-i săvârșirea cu intenție directă a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. d) din Codul penal.
133. Conform 326 din Codul de procedură penală, procurorul care participă la judecarea cauzei penale în primă instanță și în instanța de apel este în drept să modifice, prin ordonanță, învinuirea adusă inculpatului în cadrul urmăririi penale în sensul agravării ei dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai gravă decât cea incriminată anterior, aducând la cunoștință inculpatului, apărătorului lui și, după caz, reprezentantului legal al inculpatului noua învinuire.
134. Prin urmare, prevederile legale nominalizate supra sunt aplicabile speței, iar ordonanța de modificare a învinuirii corespunde prevederilor art. art. 53, 281-283, 255 și 326 alin.(1) din Codul de procedură penală.
135. În altă ordine de idei, Colegiul menționează că la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Suschin Artiom, instanța a reținut prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 din Codul penal.

136. Astfel, conform prevederilor art. 61 alin.(1) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.
137. Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiași dispoziții legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.
138. Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, ține cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 din Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.
139. Mai mult, urmează a fi reținut că din dispozițiile art. 75 alin.(1) din Codul penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.
140. Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.
141. Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal al RM.

142. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infracțorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.
143. După această clarificare, instanța accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului Penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.
144. Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.
145. Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infracțorului.
146. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.
147. În continuare, Colegiul reține lipsa circumstanțelor agravante, stabilite de art. 77 din Codul penal.
148. Conform prevederilor art. 76 din Codul penal, careva circumstanțe atenuate instanța nu a reținut.
149. Sub aspectul individualizării pedepsei ce urmează a fi aplicată inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate, instanța va ține seama de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru fapta săvârșită de către inculpată. Sub acest aspect instanța reține pericolul social al infracțiunii, reflectate în limitele de pedeapsă stabilite de legiuitor, precum și împrejurările comiterii faptelor.
150. Colegiul mai reține că potrivit art.326 alin.(2) din Codul penal, (în redacția valabilă la momentul comiterii faptei prejudiciabile noiembrie 2017), fapta prevăzută de norma indicată se pedepsea cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.
151. Astfel, având în vedere circumstanțele cauzei stabilite mai sus, conducându-se de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în prevederile art.61 alin. (2) din Codul penal, reieșind din limitele pedepsei prevăzute de art.326 alin.(2) din Codul penal, instanța consideră că în privința inculpatului Suschin

Artiom *****, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.d) din Codul penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

152. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea vinovatului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către acesta sau de alte persoane.

153. Articolul 12 "Traficul de influență" al Convenției penale cu privire la corupție, adoptate la Strasbourg la 27.01.1999, stabilește că fiecare Parte adoptă măsuri legislative și alte măsuri care se manifestă necesare pentru a stabili drept infracțiune, în conformitate cu dreptul său intern, atunci când actul a fost comis intenționat, fapta de a propune, a oferi sau a da, direct sau indirect, orice avantaj nedatorat ca remunerare oricui care afirmă sau confirmă că este capabil să exercite o influență asupra luării deciziei de către oricare persoană vizată în articolele 2, 4-6 și 9-11 ale Convenției penale cu privire la corupție, fie că avantajul nedatorat este pentru el însuși sau pentru altcineva, precum și fapta de a solicita, a primi sau a accepta oferta sau promisiunea în calitate de remunerare pentru așa-numita influență, indiferent dacă influența a fost sau nu exercitată sau dacă influența presupusă a produs sau nu rezultatul scontat. De asemenea, în conformitate cu lit.a) a art.18 "Traficul de influență" al Convenției ONU împotriva corupției, adoptate la New York la 31.10.2003, fiecare Stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru a atribui caracter de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție, faptei de a promite, a oferi ori a da unui agent public sau oricărei alte persoane, direct ori indirect, un folos necuvenit, cu scopul ca respectivul agent sau respectiva persoană să abuzeze de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a Statului parte a unui folos necuvenit pentru instigatorul inițial al actului sau pentru oricare altă persoană.

154. Republica Moldova s-a obligat să adopte cadrul legal în concordanță cu rigorile internaționale, inclusiv și-a asumat angajamentul să aplice reguli punitive în vederea contracarării fenomenului corupției.

155. Prin urmare, fapta comisă de inculpat prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la relațiile sociale cu privire la activitatea de serviciu într-o instituție, organizație, de stat sau a administrației publice, inclusiv este imperativ de a menționa că actele de corupție în orice formă de materializare, au consecințe cu un pronunțat caracter grav, reprezentând actualmente una din

cele mai importante probleme sociale. Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul pedepsei penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unei pedepse mai aspre, atât cu caracter general de prevenție, cât și cu caracter concret, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile.

156. În conformitate cu prevederile art.90 alin.(1), (2) și (6) din Codul penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai deocârm în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv. Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani. Aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat: a) să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent; b) să nu frecventeze anumite locuri; c) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau de boală venerică; c1) să participe la un program special de tratament sau de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent; d) să acorde o susținere materială familiei victimei; e) să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță; f) să participe la programe probaționale; g) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității; h) să fie supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni.

157. Astfel, având în vedere termenul pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Suschin Artiom *****, ținând cont de faptul că acesta nu are antecedente penale, prima instanță întemeiat a conchis că suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

158. Prin urmare, instanța de fond întemeiat și motivat a dispus suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, stabilite în prezenta sentință, pe o perioadă de probă de 2 ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a vinovatului Suschin Artiom *****, cu condiția că acesta în termenul de probă nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.
159. În aceeași ordine de idei, Colegiul va respinge solicitarea procurorului cu privire la privarea inculpatului de dreptul de a exercita funcții publice sau anumite activități, or această solicitare nu se află în limitele cadrului legal, fiind neîntemeiată.
160. Astfel, Colegiul reiterează că potrivit art.326 alin.(2) din Codul penal, (în redacția valabilă la momentul comiterii faptei prejudiciabile noiembrie 2017), fapta prevăzută de norma indicată se pedepsea cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, astfel, legea materială nu prevede pedeapsa complementară pentru persoanele fizice.
161. Mai mult, conform art. 65 alin.(3) din Codul penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.
162. Astfel, deși acuzatorul de stat a invocat aceste prevederi, nu a probat faptul că reieșind din caracterul infracțiunii săvârșite de Suschin Artiom în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu și în timpul exercitării unei anumite activități, este imposibilă păstrarea de către inculpat a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.
163. Subsecvent, Colegiul va respinge și solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, or și această solicitare nu are suport.
164. În acest sens, Colegiul indică că art.227 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală pledează că cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite

pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

165. Art.228 din Codul de procedură penală, menționează că în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței. Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sânt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței. Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

166. Consecutiv, art.229 din Codul de procedură penală, stabilește că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

167. În această ordine de idei, Colegiul indică că norma legală nu prevede în calitate de cheltuieli judiciare salariul procurorului sau a consultantului, precum și cheltuielile pentru consumabile cum ar fi hârtie, copiator, etc.

168. Potrivit Legii cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016 și Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, procurorii sunt remunerați din bugetul de stat, astfel că legislația procesual penală nu prevede compensarea salariului procurorului din contul persoanei condamnate.
169. Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Suschin Artiom ***** a cheltuielilor judiciare pentru consumabile (hârtie), instanța o apreciază neîntemeiată, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.
170. Astfel, normele procesual penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, care se constituie din cheltuieli pentru hârtie, copiator etc.
171. Conchizînd, Colegiul penal constată că careva abateri sau încălcări de ordin procedural, de către instanța de judecată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, nu au fost stabilite, motiv pentru care, apelurile depuse împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2022, urmează a fi respinse ca nefondate.
1. În baza art. art. 415 alin.(1), pct. 1, lit. c), 417, 418 din Codul de procedură penală, Colegiul penal, -

DECIDE:

Se resping ca nefondate, apelul acuzatorului de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Irina Gheorghiştean și apelul apărătorului Verginia Baltag în interesele inculpatului Suschin Artiom, declarate împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2022.

Se menține această sentință fără modificări.

Decizia este executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Silvia Cecan

Judecătorii

Dorin Dulghieru

Stelian Teleucă